

[Prima Pagină](#) > ... > [Introducerea Unei Acțiuni În Justiție](#) > [Unde Și Cum](#) > [Ce Lege Se Aplică](#) > [France](#)

Ce lege se aplică

Conținut furnizat de

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Izvoarele normelor în vigoare

1.1 Normele de drept intern

Dreptul internațional privat nu a fost codificat și nu face obiectul unei legislații specifice. Majoritatea principiilor și normelor privind conflictul de legi au fost derivate din jurisprudență, cu excepția câtorva incluse în diverse coduri, în special Codul civil (*Code civil*), în funcție de materia în cauză.

Conținutul diverselor coduri poate fi consultat online:

<https://www.legifrance.gouv.fr>

1.2 Convențiile internaționale multilaterale

Franța și-a asumat obligații în temeiul a 24 dintre convențiile adoptate sub egida Conferinței de drept internațional privat de la Haga. Lista convențiilor în cauză poate fi consultată pe site-ul web al conferinței.

<https://www.hcch.net/fr/states/hcch-members/details1/?sid=39>

Franța este, de asemenea, parte la alte convenții multilaterale, în special cele care prevăd norme de fond, cum ar fi Convenția de la Viena din 1980 privind contractele de vânzare internațională de mărfuri.

Toate convențiile la care Franța este parte se regăsesc în baza de date privind tratatele și acordurile, care poate fi accesată pe site-ul web al Ministerului Europei și al Afacerilor Externe (*Ministère de l'Europe et des Affaires étrangères*): <https://basedoc.diplomatie.gouv.fr/exl-php/cadcgp.php>

1.3 Principalele convenții bilaterale

Franța a încheiat numeroase convenții bilaterale, unele dintre acestea prevăzând norme privind conflictul de legi. Aceste convenții se regăsesc, de asemenea, în baza de date menționată mai sus.

2 Punerea în aplicare a normelor privind conflictul de legi

2.1 Obligația judecătorului de a aplica din proprie inițiativă normele privind conflictul de legi

Statutul procedural al normelor privind conflictul de legi diferă în funcție de faptul că părțile dispun sau nu în mod liber de drepturile în cauză, indiferent de sursa respectivei norme privind conflictul de legi (legislație națională, reglementare europeană, convenție internațională).

Atunci când litigiul se referă la un subiect în privința căruia părțile dispun în mod liber de drepturile lor, în special în materie patrimonială (contracte, răspundere civilă, drepturi reale etc.), judecătorul nu are obligația de a aplica din oficiu normele privind conflictul de legi, în cazul în care niciuna dintre părți nu invocă aplicarea unei legi străine. Judecătorul are doar posibilitatea de a face acest lucru, cu excepția cazului în care părțile ajung la un

acord procedural în favoarea legii franceze. În consecință, părților le revine sarcina de a solicita aplicarea normelor privind conflictul de legi.

Dimpotrivă, atunci când litigiul se referă la un subiect în privința căruia părțile nu dispun în mod liber de drepturile lor, în special în materie nepatrimonială (statutul personal), judecătorul are obligația de a aplica din oficiu normele privind conflictul de legi.

2.2 Retrimiteria

Principiul retrimiterii este acceptat de mult timp în jurisprudență, indiferent că este vorba despre o retrimiterie de gradul întâi (retrimiterie la legea franceză care se aplică în consecință) sau o retrimiterie de gradul doi (retrimiterie la legea unui alt stat care acceptă competența sa judiciară).

Cu condiția ca aceasta să nu fie interzisă de reglementările europene sau convențiile internaționale aplicabile, retrimiteria a fost pusă în aplicare, prin urmare, în mod regulat în jurisprudență în materie de statut personal, în materie de valabilitate formală a actelor juridice, în special în materie de căsătorie și testamente. În ceea ce privește succesiunile, jurisprudența are în prezent tendința de a restrânge aplicarea retrimiterii doar la cazurile în care aceasta permite asigurarea unității succesiunii prin aplicarea unei singure legi în cazul bunurilor mobile și imobile.

În același timp, jurisprudența a exclus întotdeauna aplicarea retrimiterii în materiile în care părțile au libertatea de a alege legea aplicabilă, cum ar fi regimurile matrimoniale și contractele.

2.3 Schimbarea punctului de legătură

Modificarea factorului de legătură (*conflict mobile*) se referă la conflictul de legi în timp, din cauza deplasării în spațiu a factorului de legătură. Prin urmare, este necesar să se știe în ce condiții se poate aplica noua lege în locul legii care decurge din situația anterioară.

Este posibil ca înseși normele care reglementează conflictul de legi să determine condițiile de aplicare în timp a factorului de legătură pe care acestea îl prevăd. De exemplu, norma privind conflictul de legi prevăzută la articolul 311-14 din Codul civil referitor la stabilirea relației părinte-copil stabilește ea însăși condițiile de aplicare în timp a factorului său de legătură, întrucât aceasta prevede că legea personală a mamei trebuie examinată în ziua nașterii copilului.

Cu excepția acestui exemplu, soluțiile sunt furnizate de jurisprudență, care tinde să se bazeze pe principiile de drept tranzitoriu francez: în primul rând, aplicarea imediată a noii legi consecințelor viitoare ale situațiilor deja constituite și, în al doilea rând, lipsa efectului retroactiv al noii legi pentru evaluarea constituirii sau încetării unui raport juridic.

De exemplu, cu privire la căsătorie, noua lege se aplică imediat consecințelor căsătoriei și desfacerii acesteia. În același timp, condițiile privind încheierea căsătoriei continuă să fie reglementate de legea aplicabilă în ziua în care a fost încheiată căsătoria.

Drepturile reale mobiliare sunt imediat reglementate de legea noii locații a bunurilor în cauză. Această soluție se extinde, de asemenea, la toate garanțiile reale convenționale constituite în străinătate. În consecință, aceste garanții reale vor fi lipsite de orice efect în Franța în urma transferurilor ulterioare de proprietate realizate pe teritoriul Franței, întrucât acestea nu corespund modelelor prevăzute de legislația franceză. De exemplu, nu a fost posibil să se invoce în Franța o clauză de rezervare (*clause réserve*) constituită în Germania în favoarea unui creditor german pentru un activ situat în Germania, însă transferat ulterior în Franța, pe motiv că aceasta constituia o *lex commissoria*, care, la momentul respectiv, era interzisă de legea franceză.

2.4 Excepții de la aplicarea generală a normelor privind conflictul de legi

- Normele de aplicare imediată (*lois de police*), franceze sau străine

Dispozițiile de fond din legea franceză sau din legea străină pot fi aplicate imediat de o instanță franceză, fără aplicarea normelor privind conflictul de legi, în cazul în care aceste dispoziții pot fi considerate norme de aplicare imediată. Legea franceză nu prevede nicio definiție a conceptului de normă de aplicare imediată. Prin urmare, judecătorul este cel care apreciază, de la caz la caz, dacă o dispoziție constituie sau nu o normă de aplicare

imediată.

- Excepția de ordine publică internațională

Dispozițiile de fond ale legii străine aplicabile în mod normal în temeiul normelor privind conflictul de legi pot fi excluse, de asemenea, în totalitate sau în parte, în baza excepției de ordine publică internațională, în favoarea celor din legea franceză. În lipsa unei definiții precise, rezultă din jurisprudență că excepția de ordine publică internațională acoperă în primul rând principiile esențiale sau fundamentale ale dreptului francez, cum ar fi demnitatea, libertatea umană (inclusiv libertatea matrimonială) și integritatea fizică a persoanelor. Aceasta acoperă, de asemenea, o noțiune mai variabilă în timp și spațiu, și anume politicile legislative obligatorii franceze, ale căror delimitări depind de evaluarea concretă a judecătorului.

- Excepția de eludare a legii

Legea străină poate fi exclusă, de asemenea, atunci când aplicarea acesteia rezultă din eludarea legii, și anume ca rezultat al unor acțiuni deliberate în urma cărora competența i-a fost atribuită în mod artificial, în locul legii care s-ar fi aplicat în mod normal. Aceste acțiuni pot consta, de exemplu, în manipularea deliberată a factorului de legătură drept categorie juridică de legătură.

- Imposibilitatea de a stabili conținutul legii străine aplicabile

În plus, legea franceză se aplică, de asemenea, cu titlu subsidiar, în cazul în care se dovedește imposibil să se determine conținutul legii străine aplicabile în mod normal.

2.5 Proba legii străine

După unele ezitări, jurisprudența este în prezent bine stabilită: instanța franceză care recunoaște faptul că legea străină este aplicabilă, fie din oficiu, fie la cererea uneia dintre părțile care o invocă, trebuie să cerceteze conținutul acesteia, cu asistență din partea părților și personal, dacă este cazul. Această soluție este general aplicabilă, indiferent dacă părțile dispun sau nu în mod liber de drepturile lor.

3 Normele privind conflictul de legi

3.1 Obligații contractuale și acte juridice

Sub rezerva convențiilor multilaterale sau bilaterale aplicabile contractului în cauză, norma anterioară privind conflictul de legi stabilită în materie de jurisprudență este pusă în aplicare numai în cazul în care contractul nu intră sub incidența Regulamentului (CE) nr. 593/2008 „Roma I” sau a Convenției de la Roma din 1980 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, care a fost înlocuită de regulamentul menționat.

Norma franceză privind conflictul de legi, stabilită de mult timp de jurisprudență, este cea a legii autonomiei. Prin urmare, contractul este reglementat de legea aleasă de părți și, în absența unei astfel de alegeri, de legea statului cu care, în mod obiectiv, având în vedere circumstanțele cauzei, acesta are cele mai strânse legături.

Forma actelor juridice este reglementată de legea țării în care au fost încheiate, cu excepția cazului în care, atunci când este posibil, părțile au convenit în mod expres să supună forma actului respectiv legii pe care au desemnat-o ca fiind aplicabilă fondului acestuia.

3.2 Obligații extracontractuale

Pentru faptele generatoare care au avut loc înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului Roma II, legea aplicabilă este cea a locului unde s-a produs fapta prejudiciabilă, înțeles fie ca locul unde s-a produs evenimentul care a cauzat prejudiciul, fie ca locul unde a avut loc prejudiciul.

3.3 Statutul persoanei, aspectele legate de starea civilă (nume, domiciliu, capacitate)

În conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din Codul civil, statutul și capacitatea persoanelor fizice sunt reglementate de legea statului a cărui cetățenie o dețin acestea (legea personală sau legea națională).

Cu toate acestea, sfera de aplicare a legii personale este redusă în principal la chestiuni legate de capacitatea

persoanelor fizice de a-și exercita drepturile (incapacitatea de a încheia acte juridice).

În principiu, hotărârile judecătorești constitutive sau hotărârile privind statutul și capacitatea persoanelor produc efecte în Franța independent de orice declarație de *exequatur*, cu excepția cazurilor în care acestea trebuie să determine acte de executare materială cu privire la bunuri sau acte de coerciție cu privire la persoane.

Domiciliul nu se încadrează în domeniul de aplicare al legii personale, în măsura în care acesta nu intră sub incidența niciunei categorii specifice de factor de legătură. Prin urmare, domiciliul intră sub incidența legii aplicabile fiecăreia dintre instituțiile în care este luat în considerare.

De asemenea, în cazul în care numele nu este reglementat de nicio normă specifică privind conflictul de legi, părintele (părinții) care dorește (doresc) să declare sau să modifice numele de familie al copilului său (lor) poate (pot) invoca legea personală aplicabilă în acest scop.

În fine, procedurile aplicabile în cazul schimbării prenumelui sunt reglementate de legea personală a persoanei în cauză, în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din Codul civil, astfel cum a fost interpretat de jurisprudență.

3.4 Stabilirea filiației, inclusiv adopția

3.4.1 Stabilirea filiației

În temeiul articolului 311-14 din Codul civil, stabilirea relației părinte-copil este reglementată de legea personală a mamei la data nașterii copilului sau de legea personală a copilului, dacă mama este necunoscută.

Cu toate acestea, articolul 311-15 din Codul civil prevede că, în cazul în care copilul și tatăl și mama copilului sau oricare dintre aceștia își au reședința comună sau separată în Franța, deținerea statutului prezintă toate consecințele care decurg din acesta conform legii franceze, inclusiv în cazul în care există posibilitatea ca celelalte elemente ale relației părinte-copil să fi depins de o lege străină.

În fine, în temeiul articolului 311-17 din Codul civil, recunoașterea voluntară de paternitate sau maternitate este valabilă dacă s-a efectuat în conformitate cu legea personală a tatălui sau a mamei sau cu legea personală a copilului.

În conformitate cu jurisprudența consacrată a Curții de Casație (*Cour de cassation*), articolul 311-17 se aplică atât în cazul unei acțiuni în declararea nulității, cât și în cazul unei acțiuni de contestare a recunoașterii de paternitate sau maternitate, care trebuie să fie posibilă în ceea ce privește atât legea părții care face recunoașterea, cât și legea copilului.

3.4.2 Adopția

În temeiul articolului 370-3 din Codul civil, condițiile pentru adopție sunt reglementate de legea națională a părintelui adoptiv sau, în cazul adoptării de către ambii soți, de legea care reglementează efectele uniunii acestora. O adopție nu poate fi însă declarată în cazul în care aceasta este interzisă de legile naționale ale ambilor soți.

Adoptarea unui minor străin nu poate fi declarată în cazul în care legea personală a minorului interzice această instituție, cu excepția cazului în care minorul s-a născut și își are reședința obișnuită în Franța.

Oricare ar fi legea aplicabilă, adopția necesită consimțământul reprezentantului legal al copilului. Consimțământul trebuie să fie liber, obținut fără nicio compensație, ulterior nașterii copilului și informat cu privire la consecințele adopției, mai ales atunci când acesta este acordat în scopul unei adopții depline, cu privire la caracterul complet și irevocabil al întreruperii relației părinte-copil preexistente.

În temeiul articolului 370-4 din Codul civil, efectele unei adopții declarate în Franța sunt cele prevăzute în legea franceză.

Articolul 370-5 prevede că o adopție declarată în mod legal în străinătate produce în Franța efectele unei adopții depline în cazul în care aceasta întrerupe complet și irevocabil relația părinte-copil preexistentă. În caz contrar, aceasta produce efectele unei adopții simple. Aceasta poate fi transformată într-o adopție deplină atunci când consimțământul necesar a fost acordat în mod explicit și în deplină cunoștință de cauză.

3.5 Căsătoria, cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună, parteneriatele, divorțul, separarea judiciară, obligațiile de întreținere

3.5.1 Căsătoria

Normele privind conflictul de legi sunt prevăzute la articolele 202-1 și 202-2 din Codul civil (codificarea și adaptarea jurisprudenței).

Conform articolului 202-1 alineatul (1), calitățile și condițiile necesare pentru a putea încheia o căsătorie sunt reglementate, pentru fiecare dintre soți, de legea sa personală. Cu toate acestea, indiferent care este legea personală aplicabilă, căsătoria necesită consimțământul ambilor soți, în condițiile prevăzute de legea franceză la articolele 120 și 180 din Codul civil.

În plus, alineatul (2) prevede că două persoane de același sex pot încheia o căsătorie în cazul în care, pentru cel puțin una dintre respectivele persoane, fie legea sa personală, fie legea statului de domiciliu sau reședință permite acest lucru. Curtea de Casație a confirmat, într-o hotărâre din 28 ianuarie 2015, că articolul 202-1 alineatul (2) din Codul civil trebuie interpretat ca rezervând aplicarea, cu titlu subsidiar, a legislației franceze în temeiul excepției de ordine publică internațională. Prin urmare, legea străină aplicabilă în mod normal în calitate de lege personală a unuia dintre soți, în cazul în care interzice căsătoria între persoane de același sex, trebuie să fie parțial exclusă pe motiv că este contrară politicii legislative franceze specifice (a se vedea mai sus, informațiile privind excepția de ordine publică internațională).

Aplicarea acestor dispoziții s-a dovedit însă a fi o chestiune delicată în cazurile în care Franța a încheiat cu un alt stat (Algeria, Cambodgia, Kosovo, Laos, Macedonia, Maroc, Muntenegru, Polonia, Serbia, Slovenia și Tunisia) o convenție bilaterală ale cărei dispoziții fac trimitere, în ceea ce privește căsătoria, doar la legea personală a soților pentru evaluarea condițiilor de fond necesare în vederea încheierii unei căsătorii și care interzic căsătoria între persoane de același sex. Situația juridică a acestor persoane a fost clarificată însă prin hotărârea Curții de Casație din 28 ianuarie 2015 (recurs nr. 13-50.059), care a exclus legea marocană desemnată ca fiind legea aplicabilă conform Convenției franco-marocane prin aplicarea articolului 4 din convenția menționată, care prevede că legea unuia dintre cele două state desemnate de convenție poate fi exclusă de instanțele judecătorești din celălalt stat dacă aceasta este în mod evident incompatibilă cu ordinea publică, așa cum este cazul atunci când, pentru cel puțin unul dintre soți, fie legea personală, fie legea statului pe teritoriul căruia își are domiciliul sau reședința permite căsătoria între persoane de același sex.

În temeiul articolului 202-1 din Codul civil, forma căsătoriei este reglementată de legea statului în care este încheiată aceasta.

În fine, în ceea ce privește efectele strict personale ale căsătoriei, legea aplicabilă în mod normal, conform jurisprudenței, este cea a cetățeniei comune a soților, iar în lipsa unei reședințe comune obișnuite a soților sau în lipsa unei cetățenii comune, legea forului competent din Franța. Efectele patrimoniale sunt reglementate de legea aplicabilă regimului matrimonial sau succesiunii.

3.5.2 Cuplurile necăsătorite/care locuiesc împreună și parteneriatele-

Nu există norme specifice privind conflictul de legi pentru uniunea liberă sau concubinaj în măsura în care, în temeiul legii franceze, relațiile dintre cuplurile necăsătorite nu se încadrează într-o categorie juridică specială, ci intră sub incidența unei situații *de facto*. Prin urmare, acestea sunt reglementate de legislația obișnuită în materie de obligații. În consecință, legea aplicabilă, în funcție de cauză și de natura juridică a raportului dintre partenerii necăsătoriți, va fi cea aplicabilă în materie de răspundere extracontractuală, proprietate sau succesiune.

Dimpotrivă, parteneriatele înregistrate fac obiectul unei norme specifice privind conflictul de legi, prevăzută la articolul 515-5-1 din Codul civil, conform căreia condițiile de constituire și efectele unui parteneriat înregistrat, precum și cauzele și efectele desfacerii sale fac obiectul dispozițiilor de fond ale statului autorității care a înregistrat parteneriatul.

Regulamentul (UE) 2016/1104 din 24 iunie 2016 aplicabil efectelor patrimoniale ale parteneriatelor înregistrate stabilește norma privind conflictul de legi conform căreia are întâietate legea aleasă de parteneri (dintre legea cetățeniei acestora, legea locului unde își au reședința obișnuită și legea statului în care a fost înregistrat

parteneriatul) și, în lipsa unei astfel de alegeri, legea statului în care a fost constituit parteneriatul înregistrat. Acest regulament va intra în vigoare începând cu 29 ianuarie 2019.

3.5.3 Divorțul și separarea judiciară

Normele privind conflictul de legi sunt cele prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1259/2010 „Roma III” de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în domeniul legii aplicabile divorțului și separării de corp.

În cazul procedurilor inițiate înainte de 21 iunie 2012, data intrării în vigoare a acestui regulament, norma privind conflictul de legi era cea prevăzută la articolul 309 din Codul civil, conform căruia divorțul era reglementat de legea franceză, dacă ambii soți aveau cetățenia franceză la data la care a fost inițiată procedura, dacă soții își aveau reședința comună ori separată în Franța sau dacă nu era invocată competența unei legi străine în situația în care instanțele franceze aveau competență în materie de divorț.

Răspunderea părintească

Normele privind conflictul de legi sunt prevăzute la articolul 15 și următoarele din Convenția de la Haga din 19 octombrie 1996 privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea, executarea și cooperarea cu privire la răspunderea părintească și măsurile de protecție a copiilor.

În afara oricărei proceduri, precum și a oricărei intervenții a unei autorități judecătorești sau administrative, atribuirea sau încetarea răspunderii părintești de plin drept și exercitarea răspunderii părintești sunt reglementate de legea statului unde copilul își are reședința obișnuită.

În cazul în care este sesizată o autoritate franceză, se aplică, în principiu, legea franceză. Cu toate acestea, în mod excepțional, se poate aplica sau se poate lua în considerare legea unui alt stat cu care situația respectivă prezintă o legătură strânsă.

3.5.4 Obligațiile de întreținere

În temeiul articolului 15 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 privind obligațiile de întreținere, legea aplicabilă obligațiilor de întreținere se stabilește în conformitate cu Protocolul de la Haga din 23 noiembrie 2007 *privind recuperarea internațională a pensiei alimentare și a altor forme de întreținere familială*. Principiul este cel al aplicării legii statului în care își are reședința obișnuită creditorul obligației de întreținere, însă părțile pot decide, de comun acord, să desemneze, în cazul procedurilor aflate deja în derulare, legea forului competent sau una dintre următoarele legi:

- a) legea oricărui stat a cărui cetățenie o are oricare dintre părți la data desemnării;
- b) legea statului reședinței obișnuite a oricăreia dintre părți la data desemnării;
- c) legea desemnată de părți ca fiind aplicabilă sau legea aplicată în fapt regimului lor patrimonial;
- d) legea desemnată de părți ca fiind aplicabilă sau legea aplicată în fapt divorțului sau separării lor de drept.

3.6 Regimul proprietății matrimoniale

Normele privind conflictul de legi prevăzute de Convenția de la Haga din 14 martie 1978 privind legea aplicabilă regimului matrimonial se aplică soților căsătoriți începând cu 1 septembrie 1992, în combinație cu dispozițiile speciale de adaptare prevăzute la articolele 1397-2 - 1397-5 din Codul civil.

Întrucât convenția menționată nu conține nicio dispoziție în acest sens, domeniul legii aplicabile continuă să fie determinat având în vedere principiile stabilite de jurisprudența franceză în materie. Prin urmare, legea aplicabilă în temeiul convenției menționate va reglementa patrimoniul, drepturile, obligațiile și competențele soților în timpul căsătoriei, precum și dizolvarea regimului și lichidarea acestuia după căsătorie.

Normele franceze privind conflictul de legi se aplică soților care s-au căsătorit înainte de 1 septembrie 1992. Acestea prevăd că regimul matrimonial, indiferent dacă s-a încheiat sau nu un contract formal, este reglementat de legea desemnată de soți la momentul încheierii căsătoriei, fie explicit, fie implicit, însă în mod cert.

Soții care se căsătoresc sau care desemnează legea aplicabilă regimului lor matrimonial după 29 ianuarie 2019 vor intra sub incidența [Regulamentului \(UE\) nr. 2016/1103 al Consiliului din 24 iunie 2016 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul competenței, al legii aplicabile și al recunoașterii și executării hotărârilor judecătorești în materia regimurilor matrimoniale.](#)

În lipsa unei alegeri explicite sau implicite, este necesar să se încerce să se afle care a fost voința părților, pe baza unei prezumții simple, cum ar fi, de exemplu, legea statului primului domiciliu comun al soților.

3.7 Testamente și succesiuni

Dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 650/2012 din 4 iulie 2012 se aplică succesiunilor deschise începând cu 17 august 2015. Articolul 21 din regulament desemnează legea statului în care defunctul își avea reședința obișnuită la momentul decesului ca fiind legea aplicabilă succesiunii în ansamblul său.

Sucesiunile deschise înainte de 17 august 2015 continuă să fie reglementate de normele franceze privind conflictul de legi. Aceste norme stabilesc un sistem dual, împărțind succesiunea internațională a aceleiași persoane în masa mobilă, pe de o parte, și una sau mai multe mase imobiliare, pe de altă parte.

Sucesiunea bunurilor mobile, care se referă atât la activele corporale, cât și la activele necorporale, este reglementată de legea statului ultimului domiciliu al defunctului.

Sucesiunea bunurilor imobile este reglementată de legea statului în care sunt situate acestea, cu toate că instanțele franceze pot să aplice respectivelor bunuri legea franceză, prin punerea în aplicare a retrimiterii atunci când acest lucru permite asigurarea unității succesiunii prin aplicarea unei singure legi în cazul bunurilor mobile și imobile (a se vedea mai sus).

Legea aplicabilă succesiunilor *ab intestato*, determinată în conformitate cu normele privind conflictul de legi menționate mai sus, reglementează, de asemenea, condițiile de fond și efectele succesiunilor testamentare sau contractuale. Cu toate acestea, condițiile privind forma testamentelor sunt reglementate de Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961, ale cărei dispoziții se aplică începând cu 19 noiembrie 1967.

În plus, Franța este parte la Convenția de la Washington din 26 septembrie 1973, care a intrat în vigoare la 1 decembrie 1994, în temeiul căreia orice testament elaborat în conformitate cu formularele pe care le prevede aceasta trebuie să fie recunoscut ca fiind valabil în ceea ce privește forma în toate statele contractante.

3.8 Proprietatea reală

În temeiul articolului 3 alineatul (2) din Codul civil, dreptul de proprietate și toate drepturile reale legate de acesta sunt reglementate de legea statului în care se află bunurile deținute.

3.9 Insolvența

În afara domeniului de aplicare al Regulamentelor (CE) nr. 1346/2000 și (UE) 2015/848, jurisprudența a admis întotdeauna posibilitatea deschiderii unei proceduri colective împotriva debitorului în Franța dacă acesta își are sediul social sau unul dintre sedii în Franța. Același lucru este valabil și în cazul creditorilor francezi, pe baza „privilegiului jurisdicțional”, în temeiul articolului 14 din Codul civil.

Legea aplicabilă procedurilor inițiate în Franța este în mod necesar legea franceză, care va reglementa condițiile privind deschiderea, desfășurarea și efectele procedurilor, în special caracterul executoriu al garanției reale. Toți creditorii, inclusiv cei care își au reședința în afara Franței, pot să își prezinte creanțele. Procedurile franceze deschise în acest mod sunt concepute, în principiu, pentru a acoperi toate bunurile debitorului, inclusiv cele situate în străinătate, cu condiția, desigur, ca hotărârile franceze să fie recunoscute în străinătate.

În fine, procedurile colective deschise în străinătate vor avea efecte în Franța, cu condiția să nu existe alte proceduri deja deschise pe teritoriul francez și sub rezerva procedurii de *exequatur* a hotărârilor pronunțate în străinătate.

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.